

Fișă de proiect

Titlul proiectului: Dialogul iudeo-creștin în secolul xx, între toleranță religioasă și antisemitism: documente, interpretări și perspective în spațiul creștin ortodox

Perioada de desfășurare a proiectului: 12.07.2017-31.12.2019

Instituția coordonatoare a proiectului: Centrul de Cercetare Ecumenică, Universitatea Lucian Blaga, Sibiu

Directorul proiectului din partea ULBS: Prof. Dr. Stefan Tobler, Centrul de Cercetare Ecumenică

Sursa de finanțare: Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI)

Valoarea totală a proiectului: 845 324 RON/187 849 EUR

Scopul proiectului:

Anti-semitismul s-a dovedit de-a lungul timpului un indicator fidel al mișcărilor politice care periclitează drepturile omului, toleranța și libertatea, specifice tradiției apusene. Complexitatea factorilor care au întreținut și alimentat tendințele antisemite au fost de multe ori texte religioase creștine. În timp ce în vestul Europei atitudinea față de iudaism s-a schimbat după al doilea război mondial, prin declarațiile oficiale ale bisericii catolice sau ale protestantismului, în sfera creștin-ortodoxă subiectele anti-iudaice nu s-au discutat încă oficial. Acuzația de deicid, susținerea că Biserica este noul și adevăratul Israel, precum și alte acuzații împotriva „iudeilor”, tipice perioadei patristice și medievale, sunt însă păstrate și folosite până azi în cultul creștin-ortodox. Proiectul de față abordează problematica imnelor liturgice cu conținut anti-iudaic, din perspectiva schimbărilor recente în dialogul dintre cele două religii. Proiectul va contribui într-o primă etapă la receptarea documentelor dialogului iudeo-creștin în secolul XX în privința reînnoirii relațiilor reciproce, prin traducerea acestor documente în limba română (publicație plănuită în seria Studia Oecumenica). O atenție specială va fi acordată dialogului iudeo-creștin din perspectivă ortodoxă care nu este încă disponibil în formă tipărită în totalitate. A doua etapă a proiectului va evalua dintr-o perspectivă istorico-critică o selecție de imne liturgice cu caracter anti-iudaic. O conferință internațională va fi organizată ca forum de evaluare și discutare a concluziilor proiectului, trasând linii directive pentru o relație reînnoită între creștinism și ortodoxie, din perspectivă creștin ortodoxă. Proiectul va face astfel posibil un dialog nou, mai autentic, între iudaism și creștinismul ortodox, consolidându-i relevanța socială.

Rezultate estimate / prevăzute:

Scopul major al proiectului este acela de a promova dialogul dintre iudaism și creștinism în context creștin-ortodox și a sublinia relevanța lui pentru înțelegerea interconfesională și inter-religioasă, care sunt aspecte foarte importante pentru societatea de astăzi. Acest scop va fi atins prin realizarea următoarelor obiective:

1. Crearea de instrumente necesare prin traducerea documentelor dialogului existent între confesiunile creștine și iudaism;

2. Contribuția la receptarea declarațiilor oficiale ale altor biserici cu privire la relația cu iudaismul în cadrul bisericilor ortodoxe și a declarațiilor semnate de partea iudaismului referitor la atitudinea față de creștinism;
3. Evaluarea actuală a imnografiei liturgice ortodoxe din perspectiva relațiilor recente dintre iudaism și creștinism;
4. Constituirea unei rețele internaționale de teologi ortodocși și cunoscători ai teologiei și spiritualității ortodoxe care să colaboreze pentru promovarea dialogului ortodoxiei cu iudaismul și descoperirea elementelor comune care pot anima o colaborare relevantă pentru cele două religii din punct de vedere teologic și social;
5. Promovarea elementelor iudaice ale spiritualității și liturghiei creștin-ortodoxe prin redescoperirea lor și promovarea surselor care propun o viziune pozitivă asupra iudaismului, precum textul biblic din Romani 9-11.
6. Crearea unui website dedicat întâlnirii iudeo-creștine pentru contextul răsăritean ortodox, în care să fie postate studii livrate de membrii cercului internațional de cercetători specialiști în domenii relevante pentru tema proiectului și documentele colectate și traduse, precum și texte despre istoria relațiilor iudeo-creștine. Pe site va fi deschisă posibilitatea tehnică de a discuta documentele postate și astfel se poate urmări atitudinea participanților și impactul lor social. Pagina de internet va fi administrată de Centrul de Cercetare Ecumenică din Sibiu și legată de site-ul acestei instituții, iar în timp va încheia parteneriate cu alte instituții creștine și iudaice relevante.

Site-ul proiectului): în construcție

Persoană de contact: Dr. Ioniță Alexandru, Centrul de Cercetare Ecumenică, alexandru.ionita@ulbsibiu.ro, 0743006806